

వేళాచిత్రం

వేడుల నివాసాళ్ళ వేళి

“అమ్మా; అక్కయ్య వచ్చింది”-అంటూ శ్యామల తమ్ముడు పెరట్లో వున్న తల్లి మాణిక్యాంబను ఒక్క కేక పెట్టాడు. తడిచెయ్యి చెంగున తుడుచుకుంటూ హడావిడిగా వచ్చింది మాణిక్యాంబ.

‘రండి అన్నగారూ, శ్యామలా, సుదర్శనం ఏడీ’ అంటూ వియ్యంకుడినీ, కూతుర్ని పలకరించి, మనుమల్ని దగ్గరకు తీసుకుంది.

“ఆయన క్యాంపు వెళ్లారమ్మా” అంది శ్యామల.

“ఇలాంటప్పుడు క్యాంపు ఏమిటి? పెళ్లికి రాడా?” అందోళనగా అంది తల్లి.

“క్యాంపుకి ఒక సమయమేమిటమ్మా? అనుకోకుండా అప్పటికప్పుడు వెళ్లవలసి

వచ్చింది. పెళ్లి నాటికి వర్మిషన్ అడిగి వస్తానన్నారు” అంది శ్యామల.

“అమ్మా, అన్ని సామాన్లు వచ్చా యేమో చూడు ... రిక్వావళ్లు వెళ్లి సోతున్నారు.” అన్నాడు శ్యామల మామగారు శోభనాద్రి.

“మాశాను మామయ్యా ... రిక్వాల్స్ ఏమీ మరిచిపోలేదు” అంది శ్యామల.

సామాన్లు గదిలో పెట్టింది.

మాణిక్యాంబ కాళ్లు కడుక్కుండుకు వియ్యంకుడికి నీళ్లు తెచ్చిచ్చింది.

“అన్నయ్యగారూ, మీ చిన్నబ్బాయి శేఖరానికీ, అమ్మాయి లీలకూ శుభలేఖలు వేశాం. తప్పకుండా రమ్మని వుత్తరాలు కూడా వ్రాశాం. మా వదిసగారు యింకా

చిన్నబ్బాయి దగ్గరే వున్నారా?” అంది మాణిక్యాంబ.

“అక్కడేవుంది. ఈ పాటికి రావలసిందే మరెందుచేతనో రాలేదు” అన్నాడు శోభనాద్రి

అప్పుడే బజారు నుండి వచ్చిన శ్యామల తండ్రిని చూసి ‘తాతయ్యొచ్చాడు’ అంటూ ఆయన కాళ్లకు చుట్టుకున్నారు సిల్లలు.

శ్యామల చెల్లెలు పెళ్లి - పదిరోజులు ముందుగానే రమ్మని తండ్రి వెళ్లి, పిలిచి వచ్చాడు. అల్లుడు సుదర్శనం క్యాంపుకి వెళ్లడం సందర్భంలో ముందుగా వెళ్లడం కుదరలేదు.

తెల్లవారితే పెళ్లివారు వస్తారు ఉదయమే స్నాతకం ఆ వెను వెంటనే పెళ్లి మూహూర్తం.

స్నాతకం చేశావోంది. మీరంతా రండి" అని మగ పెళ్లివారు విడిదినుండి వచ్చి పేలిచి వెళ్లారు.

పెళ్లిళ్లలో కాఫీ యెంతబాగా తయారు చేయించినా ఇంట్లో నిత్యం తాగే ఫిల్టర్ కాఫీలాగ వుండదు. అందువల్ల ప్రత్యేకంగా ఫిల్టర్ కాఫీ చిక్కగా తయారుచేసి తీసుకు వచ్చింది శ్యామల.

"మామయ్యా. కాఫీ తీసుకోండి. టిఫిన్ తయారువుతోంది. ఆ వ గా నే తెస్తాను" అంది.

ఆయన కాఫీగ్లాసు అందుకోబోతుండగా మగపెళ్లివారి తరపు వ్యక్తి ఒకరు హడావిడిగా వచ్చి 'పెళ్లికొడుక్కి తలనొప్పిగా వుందిట. స్ట్రాంగ్ కాఫీ కావాలిట' అంటూ శ్యామల చేతిలోని కాఫీగ్లాసు అందుకుని వచ్చినంత వేగంగానూ వెళ్లిపోయాడు!

తెల్లబోయారు మామా! కోడలాను!

"ఇప్పుడే తెస్తాను మామయ్య" అని ముఖం చిప్తబుచ్చుకుని గబగబా లోపలికి వెళ్లింది శ్యామల.

"అమ్మాయ్ శ్యామలా... మగపెళ్లివారి చంటిపిల్లలకు పాలు కావాలిట. మూడు చెంబులు, పెళ్లిపీట, మూడు మామూలు పీటలూ కావాలిట... మన చాకలి చేత అర్జంటుగా వట్టించుకుని వెళ్లు" అంది తండ్రి.

"అలాగే" అంటూ ఆ ప్రయత్నంలో తీసమైంది శ్యామల.

"వచ్చారా బావగారూ?"

"బాగున్నారా అన్నగారూ?"

"మీమాటే అనుకుంటున్నాను వచ్చాం? లేదో? అని."

"క్యూర్చున్నారా?"

"క్షేమమా?"

"కాఫీ వుచ్చుకున్నారా?"

ఈవిధంగా 'పెళ్లికి వచ్చిన బంధుజనం యావన్నంది ఒక్కొక్కరే పలకరిస్తున్నారు మర్యాదగా శోభనాడిని.

పలకరించిన అందరితోనూ నవ్వుతూ సమాధానం చెబుతున్నాడాయన.

తోమ్మిది గంటలైంది.

"అక్కా సుదర్శనం బావ వచ్చాడు" అంటూ విడిదిలోకి వెళ్లిన శ్యామలను పిలుచుకుని వచ్చాడు తమ్ముడు.

వే ఛా వి శే ష ం

గబగబా కాఫీ, టిఫిన్ తెచ్చి మామగారి ప్రక్కన కూర్చున్న భర్త సుదర్శనానికి యివ్వబోతుండగా జ్ఞాపకం వచ్చింది మామ గారికోసం తెచ్చిన కాఫీ పెళ్లికొడుక్కి పట్టుకుపోయిన విషయం. అప్పటికి టిఫిన్ కూడా తయారు కాలేదన్న సంగతి కూడా గుర్తు కావచ్చింది.

గతుక్కుమంది శ్యామల.

"మీకు తెస్తాను మామయ్యా ఇప్పుడే" అంటున్న శ్యామలను ప్రశ్నార్థకంగా చూశాడు సుదర్శనం.

"నువ్వు కాఫీ త్రాగలేదా నాన్నా యింత వరకు?" అడిగాడు తండ్రిని.

"లేదు. అమ్మాయి తెచ్చింది. ఇంతలో అర్జంటుగా పెళ్లికొడుక్కి కావాలని ఎవరో వచ్చి పట్టుకువెళ్లి పోయారు ఆ కాఫీ." అన్నాడు శోభనాడి.

శ్యామల తనకిచ్చిన కాఫీ, టిఫిన్ తండ్రికిచ్చాడు సుదర్శనం.

"నాకు పట్టుకురా" అన్నాడు భార్యను.

శ్యామల సిగ్గుతో కుంచించుకుపోయింది. వెళ్లి భర్తకి కాఫీ, ఫలహారం తెచ్చిఇచ్చింది

పెద్దాయన తెల్లవారేసరికి కాఫీ త్రాగితే గాని వుండలేదు. పాలు రావడం ఆలస్యమై అసలే కాఫీ కలిపేసరికి ప్రొద్దు యొక్కింది అనుకుంది తను... ఆవేళకి కూడా ఆయనకు కాఫీ లేకుండా అయింది... ఎంత పాత పాటు జరిగింది తనవల్ల... ఎక్కడకు వెడితే అక్కడే పని కనబడుతోంది... అందరూ తలొకవైపునా పనులు పురమాయిస్తుంటే తను ఆయన కాఫీ మాటే మరిచిపోయింది. అని ఎంతో బాధపడింది శ్యామల... ఆ సంగతే భర్తతో అంది.

3

స్నాతకం అయింది. పెళ్లివారు తరలి వచ్చారు. ఎదురు సన్నాహం తంతు జరుగుతోంది.

త్వ ర లో
జీవన పోరాటంలో
ఆ శ ల ఆ రా టం !

"వేడినీళ్లు తోడి, స్నానాలగదిలోపెట్టానండి సబ్బు, తువ్వలు అక్కడే వుంచాను. వెళ్లి స్నానం చెయ్యండి" అంది శ్యామల.

"ఇప్పుడే వెడు తున్నాను. నువ్వు అవతల పనులు చూసుకో" అంటూ లవలు శోభనాడి.

భుజంమీద తువ్వలు స్నానాల గదిలోని తీగపై న వేసి స్నానాని కువక్రమిస్తుండగా తలుపు దబదబ బాదిన చప్పుడై గడియ తీశాడాయన.

"మీరా! స్నానం యింకా ప్రారంభించలేదు కదూ ఒక్కక్షణం అగండి. పెళ్లికుమారుడు మంగళస్నానానికి వచ్చాడు అవతల ముహూర్తానికి ఆట్రేవ్వసాధిలేదు ఈలోగా తంతంతా పూర్తికాలి" అన్నాడు పురోహితుడు.

ఆయన వెనుకే నుడుట నిలుపుకుంకం బొట్టుతో, తలమీద నూనెకు అంటుకు పోయిన అక్షతలతో పెళ్లికుమారుడు, అతని బాసలేకాబోలు ఒక పెద్దముత్తయిడువససువు పళ్లెంతో, కుంకుడుకాయలు నానవేసిన గిన్నెతో నిలబడివున్నారు.

"ఎంతమాట! తప్పకుండాను." అంటూ తీగమీద వేసిన తువ్వలు భుజాన వేసుకుని బైటకు వచ్చాడు శోభనాడి.

వందిట్లో వివాహ ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. పెళ్లికి వచ్చిన ఆడ మగ తెగ హడావిడిగా తిరుగుతున్నారు ఎవరోపనిచెప్పినా ఆపని మరొకరికి, అమరొకరు యింకొకరికి ఈ విధంగా గొలుసుకట్టులాగ, అంచెలంచెలుగా కబురు వెళ్లడమేగాని అపని జరిగిందో లేదో అన్న ధ్యాసే ఎవరికిలేదు.

శ్యామల పూసేరి నలవకుండా అటూ, ఇటూ అందింపులతో, పనులతో సతమత మోతోంది.

తల్లి, తండ్రి పీటలమీద కూర్చున్నారు.

గారీపూజ, ప్రవరలు చదవడం తంతు పూర్తయింది. బుట్టలో కూర్చున్న పెళ్లి కుమార్తె వద్దను ఆపాటునే తీసుకువచ్చి, తల్లి దండ్రులప్రక్కన కల్యాణమండపంలో దింపాడు మేనమామ.

అప్పటికి అయిదారు మార్లు స్నానం చేసే ప్రయత్నంలో వెళ్లిన శోభనాడి ఎవరో ఒకరు స్నానం చేస్తుండడం వల్ల కుదరలేదు నూతి దగ్గర ఖాళీగావుంది కాస్త నాలుగు చాదలు పోసుకుంటే పనయిపోతుండ

సమీపం
పగంస్తూ...
మరివసాఖలం
బట్టలు పోషణ
సలూజరెస్తూ...
మెల్లగా వాంకాని
లాసలకరంపి!

వరంపదేట్ల
పంది! గాడును
పట్టికెళ్లరావటే...

లాభంలేదమ్మా!
ఏక బిళ్ల పొందేవేను
మరో పేట్ల
బోకకుట్టిస్తూ
పట్టుకోవాలి
ఇక గాడుగల
పట్టుకోవాలి!

ఈ గాడును మరొకసం
(పట్టికం) అందినవేనం
బాధ నిల్వాలూ లూను!

జాగ్రత్తగా చదివండి
రాజీవ్ గాంధీ

నూతిలో చాదవెయ్యబోతున్న ఆయన చెయ్యి వెనకనుండి ఎవరో గట్టిగా చట్టుకున్నారు. శోభనాద్రి వెనక్కి చూశాడు. ఆవ్యక్తి శ్యామల మేనమామ. "అయ్యా, మీరు. ఈ యింటి వారి వియ్యంకుడు. మీరుతోడుకోవడమా? పైగా చన్నీళ్లా?.. ఒరే. చాకలీ. అయ్యగారికి చప్పున వేటిళ్లు తోడి తీసుకురా" అని పుర మాయించి, ఎవరో పిలుస్తుంటే గబగబా పందిటోకి వెళ్లి పోయాడు ఆయన. "ఆయమ్మ గారెవరో? పైదరాబాడు నింది వచ్చారట. నానలో తడిసిపోయాదట. వారికిప్పడే నీళ్లు తోడిపెట్టి, బాయిలర్ లో చన్నీళ్లు పోశాను. ఒక్కక్షణంలో కాగి పోతాయి తోడి యిచ్చేస్తాను" అన్నాడు చాకలీ. "పురవాలేదు. నాకు ప్రాద్దులై స్నానం చెయ్యడం అలవాటు. నన్ను స్నానం చెయ్య నియ్య. నీ పుణ్యం పుంటుంది" అని

స్నానానికి పుప్రకమింపాడు శోభనాద్రి. "ఇంతవరకు స్నానం చెయ్య లేదా నాన్నా?" పనిమీద అటుగా వచ్చిన సుద ర్కనం అన్నాడు. "ఏదీ... ఇంతవరకు పోసుకుండుకు సావకాశం లేకపోయింది" అన్నాడు తండ్రి. "ఇందాకా మీకు నీళ్లు తోడి పెట్టి,

మిమ్మల్ని క్షమానిం చెయ్యమన్నాను కదా మామయ్యా!" అంది. శ్యామలం అశ్చర్య పోతూ. "అవ్వడే వెళ్లానమ్మా. పెళ్లికొడుకుని మంగళస్నానం వేయించడానికి తీసుకు వచ్చారు... అది ముఖ్యమా? నా స్నానం ముఖ్యమా? మనం అంతావచ్చిందే పెళ్లికి కదా. దానిగురించిన వవేకదా మంగళ స్నానం?" అన్నాడు శోభనాద్రి. "అయ్యా అదంతా నాకు తెలియదు. మీ స్నానం అయిందనే అనుకుంటున్నాను" అని నొప్పుకుంది కోడలు. "నందడి నమయంలో నయసాయాలు కావాలంటే ఎలాగ? నువ్వేమీ బాధపడ కమ్మాయ్" అన్నాడాయన. పెళ్లితంతు పూర్తయింది. వధూవరులకు చదివింపుయి ప్రారంభ మైనాయి. "జనమంది శోభనాద్రిగారు వధువువరకు

16-9-1977 శుక్రవారం మొదలు

22-9-1977 గురువారం వరకు

మేషం:— ఆర్థిక వ్యవహారాల బాగుంటాయి. వృత్తిలో సుఖమైన వ్యక్తులకు కలుగుతుంటారు. వారం మ్యూజిక్ క్రమకలుగుతుంది. సాహసక వ్యవహారాలలో సుస్థిం వస్తుంది. వారం ఆఖరులో మీ కార్యక్రమాలలో అనుకూలత లభిస్తుంది. స్త్రీలకు— కుటుంబ వ్యవహారాల బాగుంటాయి. అనవసరమైన వ్యయం జరగుతుంది.

వృషభం:— మీ కార్యక్రమాలకు మార్పులు వస్తాయి. రాజకీయ వ్యవహారాలలో క్రమం కలుగుతుంది. ఉద్యోగంలో గౌరవం బాగుంటుంది. రావలసిన దబ్బు అందుతుంది. వారం ఆఖరులో చేజిక్కిన

అవకాశాల కూడా జారీ పోవచ్చును. స్త్రీలకు — ఆరోగ్యం బాగుంటుంది. దైవ కార్యాల వెరవేరతాయి.

మిథునం:— సాహసక వ్యవహారాల బాగుంటాయి. విత్రుల నహాయం లభిస్తుంది. అనవసరమైన సందేహాల కలుగుతాయి. వృత్తిలో సాటివారిపోటీ పెరుగుతుంది. భాగస్వామ్యంలో కలసి చేసే వ్యాపారాల బాగుంటాయి. స్త్రీలకు — కుటుంబవ్యవహారాల బాగుంటాయి. వినోద కాలక్షేపాలలో సాల్గంటారు.

కర్కాటకం:— స్థిరాస్థి వ్యవహారాల బాగుంటాయి. ఉద్యోగంలో గౌరవం లభిస్తుంది. వ్యాపారంలో ఆదాయం పెరుగుతుంది. విద్యావైజ్ఞానిక రంగాలో ఖ్యాతి లభిస్తుంది. ఇతరుల నిమిత్తం క్రమం పొందవలసి వస్తుంది. స్త్రీలకు — ఆరోగ్యం బాగుంటుంది ప్రయాణాల వాయిదా పడతాయి.

సింహం:— అనుకూలమైన వార్తలు వింటారు. వ్యాపార విస్తరణ ప్రయత్నాల బాగుంటాయి. ఆర్థిక వ్యవహారాలలో మొగసూటాల తగవు. ఉద్యోగంలో గౌరవం లభిస్తుంది. సాహిత్య కళా రంగాలో మీ కృషి రాణిస్తుంది. స్త్రీలకు— వినోద కాలక్షేపాలలో సాల్గంటారు. దైవ కార్యాల వెరవేరతాయి.

కన్య:— మీ ఆలోచనలు సరిపెట్టాయి. ప్రయాణం గల పరిచయాల యేర్పడతాయి. రాజకీయ వ్యవహారాల బాగుంటాయి. విత్తులకు సహాయం చేస్తారు. వారం ఆఖరులో అన్ని వ్యవహారాలలో సుఖం సామాన్యంగా ఉంటుంది. స్త్రీలకు —

ఆశీర్వచన పూర్వకంగా పట్టువీర ' అన్నాడు పురోహితుడు.

'అదేమిటి అబ్బాయి నా పేరు ఏమిటి. నీ పేరో శ్యామలపేరో చదివి చింతలక పోయావా?' అన్నాడు శోభనాద్రి తన కొడుకు పాతెట్టు వధువుకిమ్మని చేతి కిస్తుంటే...

"నేనివ్వడం యేమిటి మగవాడిని. అమ్మాయిచేత యిప్పించు. ఆడవాళ్ళెయివ్వాలి" అన్నాడాయన.

"పెద్దవారు మీరు. ఎవరిస్తే యేమిటి? అంది కోడలు.

"అదికాదమ్మా, ఆడవాళ్ళకి బొట్టు పెట్టి ఆడవాళ్ళెయివ్వాలి. ఇదిగో యీ పాతెట్టు విప్పి చీరకి వసుపుబొట్టు పెట్టి యివ్వాలి" అన్నాడు శోభనాద్రి.

ఆయన చెప్పినట్టే చేసింది శ్యామల. అంతవరకు కూర్చుని నడుంలాగి అలాగ బైటకు వెళ్ళాడు శోభనాద్రి.

ఆశీర్వచన మంత్రాలు పూర్తయాయి.

అంతా అక్షతలు వధూవరులపైనా, కన్నానూతలపైనా జుర్రు ... వేదిక దాకా వెళ్ళడానికి జనం క్రీక్కిరిసి పుండడం వల్ల శోభనాద్రి నేసి అక్షతలు మధ్య వాళ్ళమీదే పడ్డాయి.

4

"పెళ్ళివారు భోజనానికి వస్తున్నారు. మనవాళ్ళకి గదిలో వడ్డిస్తున్నారు. అక్కడ మొదలు పీట వేశాను. అక్కడ మీరు కూర్చోండి. ఉదయం ముహూర్తం వల్ల బాగా ఆలస్యమైంది భోజనానికి ఇప్పటికే"

అంది శ్యామల మామగారిని.

"అలాగేనమ్మా. నా గురించి ఆలోచించకు. అవతల పెళ్ళివారికి ఏం కావాలో అంతా వచ్చారే లేదో... విడిదిలో ఎవరైనా రాకుండా వుండిపోయారేమో... ఒక్కమారు నువ్వెనానరే, మా అబ్బాయిఎనానరే వెళ్ళి చూడండి. తేడానస్తే గొడవలొస్తాయి" అంటూ కోడలిని హెచ్చరించాడాయన.

'అలాగే' అంటూ శ్యామల వెళ్ళిపోయింది.

మగపెళ్ళివారిలో వెళ్ళి వందిరి, సావడి, ఉత్తరదిక్కు వసారా నిడిపోయాయి. శోభనాద్రికోసం ఏర్పాటు చేసినచోట ఎవరో కూర్చున్నారు. కూర్చున్న వాళ్ళను లెమ్మ నడం ఏం మర్యాద?

పోసీ... ఎలాగా యివతల వున్నారుగదా వడ్డనలో సహాయం చేద్దామని నేతి జారీ పుచ్చుకునే ప్రయత్నంలో వుండగా ఎవరో వచ్చి ఆయన్ను ఆ ప్రయత్నం నుండి విరమింప చేశారు! "మీరు వడ్డించడం ఏమిటి?" అంటూ.

భోజనాలయాయి.

పెళ్ళివారికి తాంబూలపు సామాన్లు విడిదికి వంపి, లోపలికి వచ్చిన శ్యామల దక్షిణపు వసారాలో చాపమీద తలక్రింద చెయ్యి పెట్టుకుని వక్కకు తిరిగి పడుకున్న మామగారిని చూసింది.

"మీరు భోజనం చెయ్యలేదామామయ్యా? నేను మగపెళ్ళివారి భోజనాలచోట ఆడవాళ్ళ విషయం చూస్తున్నా నింతవరకు" అంది శ్యామల ఆత్రతగా.

"ఎక్కడ భాళిలేకపోయిందమ్మా. నువ్వు

వేళా విశేషం

చెప్పినచోట యెవరో కూర్చున్నారు. లెమ్మంటే మర్యాదేనా చెప్ప? అబ్బాయి ఏడి?"

"పెళ్ళివారిని సాగనంపడానికి నందు చివరదాకా వెళ్ళారు. లేవండి. మళ్ళి పంక్తి వేస్తున్నారు. అందరం తిందాం రండి."

"పిల్లలు తిన్నారా? ఇలాంటి సందడి సమయంలో పిల్లల విషయం పట్టించుకోక పోవడంవల్ల వేళకు వాళ్ళకు సదుపాయాలు జరగవు. ఏరి వాళ్ళు?"

"నున్నట్టుగా భోజనం చేసి, కిల్లిలు నములుతూ వీధి వదిలి కబుర్లు చెప్పకుంటున్నారు పిల్లలతో" అంది శ్యామల. కుమారుని సరసను కూర్చుని భోజనం చేశాడు శోభనాద్రి.

అప్పటికి మధ్యాహ్నం మూడు గంటలైంది.

"ఇక్కడ మంచం వేశాను. కాస్త నడుం వాల్యండి" అంది శ్యామల ... దక్షిణంవైపేమో... గాలి రిప్పున పపోంది. ప్రార్థనోయి భోజనం... పడుకుని పడుకోడంతో గాఢంగా నిద్రపట్టేసింది శోభనాద్రికి.

నాలుగు గంటలైనట్లు గోడ గడియారం నాలుగుమార్లు కొట్టింది.

"బాబుగారూ... బాబుగారూ" అన్న పిలుపుతో సురిక్కిపడి కళ్ళు తెరిచాడు శోభనాద్రి.

ఎదురుగా పనివాడు మనక మనకగా

గ్రం బాగుంటుంది సుభకార్యాల విషయంలో అభి
ప్రదిద్ది సాధిస్తారు
బల — వృత్తి వ్యాపారాల బాగుంటాయి
ద్యోగంలో గౌరవం లభిస్తుంది. రావలసిన డబ్బు
ందిగలదా మీ ప్రమాకు తగిన ఫలితం లభించ
వదు. అధికారం వలన జరగవలసిన వ్యవహారాల
గుంటాయి స్త్రీలకు — కుటుంబవ్యవహారాల
గుంటాయి ప్రయాణాల్లో చనినా చేస్తారు
శ్రీకం — ఫలితం లేని ప్రమాకు కలగుతుంది
వ్యోగంలో కార్యభారం పెరుగుతుంది వారం
ధ్యో మీ ప్రయత్నాలు ఫలిస్తాయి వృత్తిలో
వాయి బాగుంటుంది ప్రయోజనం గల

వ్యక్తులను కల్యాణంకొంటారు. స్త్రీలకు — ఆరోగ్యం
బాగుండదు. సాటివారిలో గౌరవం లభిస్తుంది.
దనుస్సు:— రావలసిన డబ్బు అందగలదు. వ్యాపా
రంలో నూతనవకాశాలు లభిస్తాయి. వారం
మధ్యలో మీ ప్రయత్నాలుకు అటంకాలు వస్తాయి
ప్రయాస కలగుతుంది. వారం అఖరలో అన్ని
వ్యవహారాల తిరిగి బాగుంటాయి. స్త్రీలకు —
కుటుంబ వ్యవహారాల్లో ప్రమాకు కలగుతుంది వినోద
కలక్షేపాల్లో పాల్గొంటారు.
మకరం:— అన్ని వ్యవహారాల్లోనూ గౌరవం
బాగుంటుంది. నజ్జన సాంకేత్యం లభిస్తుంది సాహ
సిక వ్యవహారాల బాగుంటాయి. విద్యావైజ్ఞానిక
రంగాల్లో శ్రాతి లభిస్తుంది. వారం అఖరలో మీ
తాలాకు వస్తువుల పోవచ్చును. స్త్రీలకు —

ఆరోగ్యం బాగుంటుంది. వ్యతిరేకమైన వార్తలను
వంటారు.
కుంభం:— సృతిలో మీ ప్రయత్నాలు ఫలి
స్తాయి. రావలసిన డబ్బు అందుతుంది. స్త్రీరాస్తి
వ్యవహారాల బాగుంటాయి. ప్రయోజనం గల
వ్యక్తులను కల్యాణంకొంటారు సాహసిక వ్యవహారాల
లాభించగలవు స్త్రీలకు — విలాస వస్తువుల కొం
టారు సాటివారిలో గౌరవం లభిస్తుంది
మీనం:— వ్యతిరేకమైన వార్తలను వింటారు
ప్రయాణాల్లో ప్రమాకు కలగుతుంది వారం మధ్యలో
మీ కార్యక్రమాల బాగుంటాయి మీ ప్రయత్నాలు
నూంబి చేస్తారు అధికారం వలన జరగవలసిన
వ్యవహారాల బాగుంటాయి. స్త్రీలకు — ఆరోగ్యం
బాగుండదు. పుణ్యకార్యాల చేస్తారు.
— మ హే మ్

కడుతున్నాడు.
“అలకపాను పంటండి... మంచం తెమ్మ
ర్లు” అన్నాడు పనివాడు.
గాడవిద్రలో వుండగా మెళుకువరావడం
కొక్కొక్కటి ఆయన యొక్క వున్నదీ
పురా లేదు... ఆ తరువాత నెమ్మదిగా
వచ్చి, పైన వున్న కండువా నేలపై పరచు
కు పడుతున్నాడాయన... కళ్లు మూతలు
పెరిచాయి మళ్ళీ.
రెండు రోజులు పర్మిషన్ మీద వచ్చిన
పర్యటన మర్నాడు క్యాంపు వూరు వెళ్లి
మాడు.

5

మగపెళ్ళివారు గృహప్రవేశానికి పెళ్లి
కుమార్తెను తీసుకు వెడుతున్నారు... అంద
రినీ రమ్మని ఆహ్వానించారు.
“ అన్నయ్యగారూ ... ఇల్లు ఎలాగ
వుండాలో అలాగే వుంది. అన్నీ సర్దుకోవాలి..
సత్రం సామాన్లు తెచ్చాం. ఇంకా కొన్ని
తెలిసినవాళ్ళ దగ్గర తెచ్చాం... బంధువులు
వెళ్ళేవాళ్ళు వెడుతున్నారు. ఎవరెవరికేం
యివ్వాలో చూసుకోవాలి. అందరినీ పంపిలి
మర్నాడగా... గృహప్రవేశానికి పెళ్లికూతు
రితో వెళ్ళడానికి యెలాగ కుదురుతుంది
చెప్పండి... అందుకోసం మీ కోడల్ని వెళ్ల
మందామనుకుంటున్నాను పిల్లలతో. ఏమం
టారు మీరు ?” అంది వియ్యపురాలు శోభ
నాదితో.
“ఏమనడం ఏమిటమ్మా నేను? నిజేపం
లాగ వెళ్లవచ్చు శ్యామల” అన్నాడాయన.
తను వచ్చేదాకా మామగారికి కావలసిన

నదుపాయాలు చూడమని పరి పరివిధాల
చెప్పి మరి వెళ్ళింది శ్యామల చెల్లి గృహ
ప్రవేశానికి.
బంధువులంతా ఆ సాయంత్రానికి వెళ్లి
పోయారు.
ఇల్లంతా నాగవల్లి తీర్చినట్లు బారు
మంటోంది.
మాణిక్యాంబ, భర్త తెచ్చిన సామాన్లు
అప్పగించడంలో సతమతమౌతున్నారు.
పెళ్ళిపనులు ప్రారంభించింది మొదలు
అంతవరకు సతమతమయారేమో. ఆబడలి
కలతో కొట్టి పట్టు పడివున్నారు నిద్రతో.
శోభనాదికి తెల్లవారు ఝామున లేవటం
అలవాటు. యధాప్రకారం మెళుకువ వచ్చే
సింది. ఏం చెయ్యడానికి తోచలేదు. ఆరు
గంటల వరకు ఎలాగో కాలక్షేపం చేసి
ఆ దగ్గర్లోనే వున్న హోటల్ కి వెళ్లి కాఫీ,
టిఫిన్ తీసుకుని, వూళ్ళో కాస్త సేపు తిరిగి
వచ్చాడు.
ఏడుగంటలవుతుండగా ఒక్కొక్కరే
లేదారు యెనిమిది గంటలకు వచ్చిన శోభ
నాదిని చూసిన వియ్యపురాలు “ఎంత
పన్నెంది అన్నయ్యగారూ. మెళుకువరా లేదు.
మీరెక్కడికి వెళ్ళారా? అనుకుంటున్నాం”
అంది నొచ్చుకుంటూ.
“సరవలేదమ్మా. పెళ్లంటే మాటలా?
ఏదో సవ్యంగా అనుకున్నది అనుకున్నట్లు
జరిగిపోయింది. అదీ కావలసింది. మిగిలినవన్నీ
తక్కులో వికాపు. ఏదో తోచక అలాగ పికారుగా
తిరిగవచ్చును” అన్నాడు శోభనాది.
ఇప్పుడు పెళ్లి బడలిక అనేకాదు. తను

యింట్లో లాగ వీరింట్లో త్వరగా పనులు
కావాలని అడవిడిలేదు. లోకంలో అందరి
భోజనాల వేళవీరికి కాఫీలవేళ. అందరి
కాఫీల వేళ భోజనాల వేళ అన్నా అతి
శయోక్తి కాదు ఫలనా వేళకి ఫలనా పని
అవాలనే అగత్యంలేదు. వాళ్ళెంత షూర్యాద
చేస్తున్నా తను నిలవలేక పోతున్నాడు
శోభనాది.
మను గుడువులకు పెళ్ళివారిని తీసుకు
వచ్చింది శ్యామల. పెళ్ళి కుమారుడు, తల్లి,
తండ్రి, ఇద్దరు అక్కలు వచ్చారు.
“అమ్మాయీ, నేను వెడతాను. దొంగల
భయాల ఎక్కువగా వున్నాయి. ఇన్నాళ్ళుంటా
ననుకోలేదుకదా నేను. పెళ్ళివారు వెళ్ళేదాకా
మీ అమ్మకి నువ్వు సహాయంగా వుండాలి.
ఆతరువాత వద్దువుగాని మీ తమ్ముణ్ణి తీసు
కుని” అన్నాడు శ్యామలతో మామగారు.
ఆయన చెప్పినదీ నిజమే. తాళం వేసి
వుంటే పట్టపగలే యిళ్లు దోచుకుపోయే
రోజులు వచ్చాయి. అందువల్ల ఆయన
ప్రయాణానికి అంతా అంగీకరించకవచ్చలేదు.
“అమ్మాయిని పిల్లల్ని నేను దిగబెడతాను
లెండి” అన్నాడు వియ్యంకుడు.
బస్సుకి రిజర్వేషన్ చేయించింది ముందు
రోజునే శ్యామల తన తమ్ముణ్ణి బస్
స్టాండ్ కి పంపి.
వియ్యంకుడు బస్సుదాకా వచ్చి సాగ
నంపుతానంటే వద్దుగాక వద్దని తను బయ
లేద్దరి వెళ్ళాడు శోభనాది.
త్రోవలో రిజి టైర్ పంచరయింది.
సురొక రిజిను కట్టించుకుని వెళ్ళసరికి

డా. పి.వి.కె. రావు, B.A., సెక్యూరెస్ డిప్లొమా

వైద్య విద్యార్థి - వైద్యవారు
హస్త ప్రయోగం నరముల బల
హీనత, అంగము చిన్నదగుట,
శిష్టవర్ణలవము, శుక్లవర్ణము,
సూక్ష్మగములకు, మానసిక
వ్యాధులకు శాస్త్రీయ చికిత్స,
సామ్యద్వారాచూడా చికిత్స గలదు.

రా హూ న్ క్లినిక్

టి.వి. రోడ్, తెనాలి. ఫోన్ : 700.

**దేహపుష్టికి
ఆరోగ్యానికి**
మందిత-డిగోహాలూట్రోలవారి

బీవామృతం

1878 నుండి ప్రసిద్ధి గాంచినది

ఆయుర్వేదాశ్రమం
(ఫ్రైవట్) లిమిటెడ్
మదరాసు-17.

వేళా విశేషం

ఆయన వెళ్లవలసిన బస్సు అప్పుడే వెళ్లి పోయింది. ఆ బస్సు అక్కడినుండి బయటై తిరుగుతుంది. నేరుగా రాజమండ్రి వెళ్తుంది... ఏం చెయ్యాలా అని అనుకుంటుండగా శ్రీకాకుళం నుండి రాజమండ్రి వెళ్ళే బస్సు గంటలో వస్తుందన్నారు అక్కడ వున్న వాళ్ళు... ఎలాగో ఆ స్టాండ్ లోనే చాలా ఊపం చెయ్యగా చెయ్యగా అరగంట లేటులో, నిండు చూలాలు లాగ వచ్చింది జనంతో బస్సు.

దిగేవాళ్ళు తక్కువ... ఎక్కేవాళ్ళు ఎక్కువ... జనాన్ని తోసుకుంటూ బస్సులో అడుగు పెట్టడానికి యుద్ధరంగంలో వీరుడు చూపవలసినంత పరాక్రమం చూపవలసి వచ్చింది శోభనాది. ఇటువంటి ఘట్టాలు బస్సులోనే కాదు... రైల్వేలోనే కాదు... ప్రయాణపు వాహనాలన్నవి ఎన్నంటే అన్నిటిదగ్గర యెదుర్కోవలసి వస్తోంది ప్రయాణీకులు ఈ రోజుల్లో బస్సు కదిలింది.

6

“టికెట్ సార్”

జేబులో చెయ్యి పెట్టిన శోభనాది ముఖం వివర్ణమైంది!...

గుండె ఆగినంత వస్త్రైంది!

పర్చులేదు!

ఈ త్రొక్కినలాటలో ఎవరో లాగేసి వుండాలి... టిక్కెట్టు కొనడానికి దబ్బెలాగ?

“బాబూ, నా పర్చు బస్సు ఎక్కేదాకా జేబులోనే వుంది. ఇప్పుడు కనబడలేదు. టిక్కెట్టుని, ముందుగా రిజిస్ట్రేషన్ చేయించుకుంటే ఆ బస్సు దాటిపోయింది” అన్నాడు శోభనాది.

“వచ్చే స్టాప్ లో దిగిపోండి” అన్నాడు కండక్టరు.

“అర్థాంతరంగా దిగి ఎక్కడికి వెళ్లను చెప్ప? నేను పరువుగా బ్రతుకుతున్నవాడిని. మళ్ళీ ఈ బస్సు అక్కడనుండి యెప్పుడు బయలుదేరుతుందో చెప్ప... నేను యింటికి వెళ్లి సొమ్ము తెచ్చి యిస్తాను నీకు” అన్నాడు బ్రతిమాలుతున్నట్లుగా ఆయన.

“మళ్ళీ అటునుండి బయటదేరే బస్సులో నాకు డ్యూటీ లేదండి” అన్నాడు కండక్టరు. ఎన్నడూ జన్మలో ఎదురుచూడని,

SUBHODAYA

**రక్షణ! సువాసన!!
ఎక్కువ నురుగు!!!**

మెడిమిక్స్
ఆయుర్వేద టాయిలెట్ సబ్బు

● మంగలిగడ్డి ● తామర ● చెమటచారులు ● తెల్లపొడ ● చంద్రు
● దాకలిగడ్డి ● తిబి ● మొటిమలు ● నల్లపొడ

CHOLAYIL PHARMACEUTICALS
1, PALAYAKARA STREET, MADRAS-600 023

డాక్టర్ దాశరథికి ఆస్థానకవి పదవి

సుప్రసిద్ధ కవి, చలనచిత్ర గేయకారుడు, డాక్టర్ దాశరథి కృష్ణమాచార్యులను ఆస్థాన కవిగా నియమించినట్లు ముఖ్యమంత్రి శ్రీ జలగం వెంకట రావు ఆగస్టు 16 వ తేదీన ప్రకటించారు. డాక్టర్ దాశరథి వయస్సు 50 సంవత్సరాలు. ఈ యన 51 దన ఆస్థాన కవి మొదటి వారు తిరువలి-మేకటకపులలోని చెళ్లపిళ్ల వేంకటశాస్త్రి ఆర్యవలసరునగా మహామహాపాద్యాయ శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, అవధాన శిరోమణి కాశీకృష్ణాచార్యులు, డాక్టర్ విశ్వనాథసత్యనారాయణ ఆస్థాన కవులుగా ఉన్నారు. దాశరథి బహు భాషా వేత్త. 12 కావ్యాలు, 2,000 కు పైగా గేయాలు రచించారు. నిజాం వ్యతిరేకోద్యమంలో కారాగార శిక్ష అనుభవించారు. కారాగారంలోనే అగిధార అనే కవితా సంపుటి వ్రాశారు. ముసలి వక్తకు రాసరికంబు దక్కునో? అని, వద్దం పే గడ్డె ఎక్కి వెద్దరికం చేసేవా? దిగి పోవోయ్ తెగి పోవోయ్, మదేమాట యదేమాట వదే అనేస్తాను. అని నిజాం వ్యతిరేకంగా గొంతు విప్పినవారు. ఈయన తిమిరంలో నమరం కవితా సంపుటికి 1974 లో

హైదరాబాద్ నోట్ బుక్

కేంద్ర సాహిత్య అకాడెమీ బహుమతి లభించింది. గిరుడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అధికార భాషాసభ్యులు అయ్యారు ఆంధ్ర, గ్రామ విశ్వనిధ్యాలయాల ఆయనను గౌరవ డాక్టరేట్ బిరుదాలతో గౌరవించారు. నిరుడు ఆయన నా ఆలోచనా లోచనాలు అనే కవితా సంపుటిని ముఖ్యమంత్రి శ్రీ జలగం వెంకట రావుకు అంకితంయ్యారు. ఆస్థాన కవిగా దాశరథి ఏడాదికి ఆరు మే రూపాయలు పురస్కారం పొందుతారు. దాశరథి ఖమ్మం జిల్లా చిన్న గూడూరులో సంస్కృత విద్వాంసుల వంశంలో ఒప్పించారు. యిటీవల మలయా, సింగ పూరు మున్నగు దేశాలలో పర్యటించి వచ్చారు. నగరంలో దోపిడీలు యిటీవల నగరంలో దోపిడీలు దొంగతనాలు ఎక్కువయ్యాయి చదువు, సంస్కారం, రక్షణ వున్న నగరంలో దోపిడీలంటే ఎవరికయినా

అశ్చర్యం కలుగుతుంది. ఆగస్టు 16 వ సంతోష్ నగరో కోందరు వసుగు మహారాజు గారిణి యుధాలతో యాళ్లపై బు ది చూడండి. హైదరాబాద్ స్టేట్ బ్యాంకి అధికారి ప్రొ. గాంధీ యింటిలో ఆగస్టు 21 వ దొంగతనమయింది. జాన్ నెలలో సుబ్రహ్మణ్య కాలనీలో యిలాటదోపిడీ జరిగింది. ఆగస్టు 18 వ రామంత పూర్లో పురొక దోపిడీ జరిగింది. దోపిడీల నివారణకు తగిన చర్య తీసుకుంటామని ముఖ్యమంత్రి హామీ యిచ్చారు.

జనతా అన్నం పాట్లాలు!
విధాన పరిషత్తు సభ్యులు, ప్రముఖ ప్రతిపక్ష నాయకులు శ్రీ వి. పి. రాఘవాచారి అధ్యక్షతన ఏర్పడిన జనతా సేవసంఘం నగరంలో ఆగస్టు 16 వ తేదీ మంచి జనతా ఆహారం పాట్లాలు అమ్మడం ప్రారంభించింది. ఈ పాట్లవేరి ఒక దాని బరువు 225 గ్రాములు. ధర 50 పైసలు సాధారణంగా ఒక వ్యక్తి మధ్యాహ్న భోజనానికి 400 గ్రాముల ఆహారం తీసుకుంటాడని రూపాయ పెట్టి రెండు జనతా అన్నం పాట్లాలు కొనుక్కుంటే కడుపు నిండిపోతుందని శ్రీ రాఘవాచారి వివరించారు.

పూహించని పరిస్థితిలో పడ్డాడు శోభనాద్రి. ఆయన మనస్సు వికలమైంది.

పెళ్లికని బైల్లేరింది మొదలు అనుక్షణం అసౌకర్యమే యెదుర్కోవలసివచ్చింది. తను విద్యాల వారింటో అడుగు పెట్టింది మొదలు బంధువులంతా ఎవరో ఒకరు అనుక్షణం పలకరిస్తూనే వున్నారు.. కోడలు శ్యామల శతవిధాల తన విషయం శ్రద్ధగా వో కంట కనిపెడుతూనే వుంది అయినా తను అడుగుడుగునా యిబ్బంది పడుతూనే వున్నాడు! ఎవరిననడానికీ ఎవ్వరి తప్పలేదు... పాపం. తన తిరుగు ప్రయాణానికికూడా తనకు శ్రమ లేకుండా టిక్కెట్టు లెప్పించి యిచ్చారు. డబ్బు యిస్తే పుచ్చుకోలేదు! ఆ బస్సు తిప్పటమా! పోని అంటే మొదటికేమోసం అన్నట్లు ప్రయాణం- ముందుకు సాగనీరు కుండా శనిలాగ ఈ పర్పు పోవలమా! ఇదంతా నీ జాతక ప్రధానం అంటే. అనుకోవలసి వుంది.

ఈ విధంగా పరి పరివిధాల మనసులో వేదన పడుతూ "ఉస్సు"రని సుదులు బట్టిన చెమటను కండువతో తుడుచు కుంటున్న శోభనాద్రి.

"బాబుగారూ... మీది రాజమండ్రీ కదూ" అన్న మాటలు వినిబడి తలెత్తి

చూశాడా వ్యక్తిని ఆయన.

ఒక మధ్యవయస్కుడు. "జానండి."

"మీ వెనక వీధిలో వున్నాం మేము కందాళంవారు మా యింటిపేరు.. నేను శ్రీకాకుళంనుండి వస్తున్నాను. మీరు టిక్కెట్టు తీసుకోండి. ఇంటికి వెళ్ళాక నాకు డబ్బు యిద్దురుగాని" అన్నాను.

ఆ మధ్య వయస్కుని దగ్గర్నుండి డబ్బు తీసుకుని శోభనాద్రికి టిక్కెట్టు యిచ్చాడు కండక్టరు.

భగవంతుడంటూ నాలుగు చేతులతోను, కిరీటంతో, కుండలాలతో ప్రత్యక్షంకాడు సాటి వ్యక్తుల రూపంలోనే వుంటాడను కుంటూ ఎంతో ఆనందించాడు శోభనాద్రి.

ఆ మధ్య వయస్కుని సహకారానికి అభినందించాడు. అంతవరకు ప్రేక్షకులుగా వున్న ప్రయాణీకులు ఆ సంకటరమాసి శోభనాద్రినీ, ఆ మధ్యవయస్కుని మార్చి మార్చి చూస్తూండి పోయారు.

బస్సు రాజమండ్రీ స్టాండుకి చేరింది.

పెళ్లికి బైలుదేరిన వేళా విశేషం! అడుగుడుగునా తనువడిన యిబ్బందుల్ని తలుచు కుంటూ, సూట్ కేస్ చేతో పట్టుకుని బస్సు దిగి రోడ్డుమీదకి వెళుతున్నాడు శోభనాద్రి.

"ఏమండీ.. ఇదిగో. మిమ్మల్నే."

పరిచయమైన కంఠం విని వెనక్కి చూశాడు. తనభార్య రుక్మిణమ్మ!

"నువ్వా! హైదరాబాదునుండి యెప్పుడు వచ్చావు? ఇక్కడెందుకు కున్నావు?" ఆశ్చర్యంతో ప్రశ్నలవరంవర కురిపించాడు.

"ఇవ్వాళపుదయం గోదావరి ఎక్స్ ప్రెస్ లో వచ్చాను నేను వస్తున్నట్లు చిన్నబ్బాయి మీకు వుత్తరం వ్రాశాడు. అదిమీకుమొన్ననే అందుతుందన్నాడు. పెళ్లికి పెద్దబ్బాయి, కోడలు, పిల్లలు వెడతాలని తెలుసు. ఒకవేళ మరి మిమ్మల్నిబలవంతంచేస్తే ముహూర్తం వేళకి వెళ్లి, మర్నాడు వచ్చేస్తారుకదా అనుకున్నాం. తిరావచ్చేసరికి స్టేషన్ కి మీరు రాలేదు. ఇంటికివస్తే తాళం వేసివుంది. పెళ్లికి వెళ్ళారనీ, యింకారాలేదనీ, పక్కంటి కామాక్షి చెప్పింది. ఇక వెంటనే బయలుదేరి అక్కడికి రాలేక పోయాను ఉదయం. భోజనంచేసి మరివెళ్ళమంది కామాక్షి ఇప్పుడు విశాఖపట్నం వెళ్ళే బస్సువుంది అనివచ్చాను అక్కడికివద్దామనీ" అంది రుక్మిణమ్మ.

"నయం. అదృష్టం బాగుంది. ఇద్దరం చెరొక దారి అయి అవన్న పడక్కర్లేకుండా సరిపోయింది. ఇంటికి పోదాంపద" అంటూ రిజెసిలించాడు శోభనాద్రి.